

สุขภาพน่ารู้คู่ชุมชน

“บริการดี มีน้ำใจ ซื่อสัตย์”

www.thatoomHSP.com

Tel.0-4459-1126

ชวนสุขศึกษาและประชาสัมพันธ์ รพ.ท่าตูม

10 คำถามเกี่ยวกับโรคลมชัก

โรคลมชัก (Epilepsy) เป็นโรคที่มักจะพบบ่อย ประมาณ 1% ของประชากรทั้งหมด และเป็นโรคที่ก่อให้เกิดความตกใจต่อผู้พบเห็นหรือต่อญาติ ผู้ป่วยต้องถูกห้ามทำกิจกรรมบางอย่าง เช่น การขับรถ การเล่นกีฬาทางน้ำ เป็นต้น การรักษาต้องรับประทานยาเป็นระยะเวลานาน 2-3 ปี ดังนั้น ผู้ป่วยและญาติมักจะมีคำถามที่เกี่ยวกับโรคลมชักเป็นจำนวนมาก ในที่นี้จะกล่าวถึง 10 คำถามที่พบบ่อยและควร

คำถามที่ 1 โรคลมชักคืออะไร?

โรคลมชัก ก็คือ โรคที่เกิดจากความผิดปกติของกระแสไฟฟ้าในสมอง ส่งผลให้ผู้ป่วยมีอาการผิดปกติได้หลายแบบ เช่น

- การชักเกร็งกระตุกทั้งตัวและหมดสติ หรือที่รู้จักกันทั่วไปว่า “โรคลมบ้าหมู”
- การชักเกร็งหรือกระตุกเฉพาะส่วนของร่างกาย เช่น แขน ขา ใบหน้า
- การนั่งนิ่งเหม่อลอยเป็นพักๆ

- รวมทั้ง พฤติกรรมแปลกๆ
- อาการดังกล่าวจะค่อยเป็นๆ หายๆ ในระยะเวลาสั้นๆ เช่น 1-3 นาที และมีอาการเกิดซ้ำโดยมีลักษณะคล้ายเดิมๆ

คำถามที่ 2 โรคลมชักเกิดจากสาเหตุอะไร?

สาเหตุของโรคลมชักที่จะพบบ่อยในแต่ละช่วงอายุแตกต่างกัน เช่น

- วัยแรกเกิดมีสาเหตุจากภาวะสมองขาดออกซิเจน การติดเชื้อระหว่างตั้งครรภ์
- วัยเด็กเล็กมักเกิดจากภาวะติดเชื้อในสมอง ไข้ชักสูง
- วัยรุ่นเกิดจากอุบัติเหตุต่อศีรษะ เช่น มอเตอร์ไซด์ล้ม หรือ ไม่ทราบสาเหตุ
- วัยกลางคนเกิดจากภาวะเนื้องอกสมอง
- วัยสูงอายุเกิดจากโรคอัมพาต โรคหลอดเลือดสมอง และโรคเนื้องอกสมอง

คำถามที่ 3 โรคลมชักรักษาหายหรือไม่?

โรคลมชัก เป็นโรคที่จะมีการพยากรณ์โรค (โอกาสรักษาหาย) ที่ดีโรคหนึ่ง โดย 2 ใน 3 ของผู้ป่วยสามารถรักษาให้หายขาดได้ ผู้ป่วยที่เหลือครึ่งหนึ่งสามารถรักษาให้ไม่มีอาการชักได้ เพียงแต่ต้องรับประทานยากันชักอย่างต่อเนื่อง มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น (ประมาณ 10%) ที่ไม่สามารถหยุดอาการชักได้ด้วยยา และต้องรักษาด้วยการผ่าตัด

คำถามที่ 4 โรคลมชักจะมีวิธีการรักษาที่วิธี?

การรักษาโรคลมชัก มี 2 วิธีหลัก

- วิธีแรก คือ การรับประทานยากันอาการชัก ซึ่งผู้ป่วยมากกว่า 95% รับประทานยากันชัก
- วิธีที่สอง คือ การผ่าตัดสมอง ในกรณีผู้ป่วยมีสาเหตุการชักจากสมองมีความผิดปกติ เช่น โรคเนื้องอกสมอง ภาวะเลือดออกในสมอง เป็นต้น หรือในกรณีผู้ป่วยไม่ตอบสนองต่อยากันชักและมีสมองส่วนกลีบขมับฝ่อ (Hippocampal sclerosis) การผ่าตัดก็เป็นวิธีหนึ่งที่ได้ผลดี นอกจากนี้ยังมีวิธีรักษาโดยการกระตุ้นเส้นประสาทเวกัส (Vagus nerve, ประสาทที่ออกจากสมองเส้นที่10) เพื่อช่วยยับยั้งการทำงานของผิดปกติของสมองที่กระตุ้นให้เกิดการชัก ซึ่งเป็นวิธีที่ยังใช้กันไม่มากเพราะทำได้เฉพาะในโรงพยาบาลที่เป็นศูนย์รักษาโรคลมชักเท่านั้น ผลการรักษา ก็ไม่แตกต่างกับวิธีอื่นๆ มีค่าใช้จ่ายสูง และสิทธิการรักษาทั้ง 3 สิทธิยังไม่ครอบคลุมการรักษาด้วยวิธีนี้

คำถามที่ 5 ต้องรับประทานยากันชักนานเท่าไร?

โดยทั่วไปต้องรับประทานยากันชักติดต่อกันนานประมาณ 2 ปี นับจากควบคุมอาการชักได้ หลังจากนั้นจะค่อยๆลดขนาดยาลงอย่างช้าๆภายในระยะเวลา 6-12 เดือน สรุปแล้วผู้ป่วยต้องรับประทานยากันชักนานประมาณ 2 ปีครึ่งถึง 3 ปีนับตั้งแต่เริ่มรับประทานยากันชัก

คำถามที่ 6 จำเป็นต้องรับประทานยากันชักทุกคนเลยหรือไม่?

ผู้ป่วยโรคลมชักไม่จำเป็นจะต้องรับประทานยากันชักทุกคน เช่น ในผู้ป่วยที่มีการชักเพียงครั้งเดียว การชักนานๆครั้ง (น้อยกว่า 1 ครั้งต่อปี) หรือในกรณีที่มีการชักชนิดไม่รุนแรงและการชักเป็นเฉพาะช่วงที่นอนหลับเท่านั้น ผู้ป่วยเหล่านี้อาจไม่จำเป็นต้องรับประทานยากันชัก เพราะมีโอกาสการชักซ้ำ น้อยมากและผลเสียจากการชักริ่่น้อยมากเช่นกัน โดยทั่วไปแล้ว ผู้ป่วยที่มีการชักตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป และเป็นการชักทั้งตัว หมดสติ มักจำเป็นต้องรับประทานยากันชัก แต่อย่างไรก็ตามความจำเป็นต้องรับประทานยากันชักหรือไม่ ต้องพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับ ข้อดี – ข้อเสีย ของการรับประทานยากันชักหรือไม่รับประทานในผู้ป่วยเป็นรายๆไป

คำถามที่ 7 ผู้ป่วยโรคลมชักมีโอกาสเสียชีวิตสูงกว่าคนทั่วไปหรือไม่?

โดยทั่วไปแล้วโอกาสเสียชีวิตในผู้ป่วยโรคลมชัก ไม่ได้แตกต่างจากคนทั่วไป แต่มีรายงานจากต่างประเทศพบว่าผู้ป่วยโรคลมชักมีโอกาสเสียชีวิตสูงกว่า จากภาวะเสียชีวิตกะทันหันแบบไม่ทราบสาเหตุ คล้ายกับผู้ป่วยไหลตาย (Sudden unexpected death in epileptic patient: SUDEP) ซึ่งยังไม่พบในผู้ป่วยโรคลมชักไทย ดังนั้นโอกาสการเสียชีวิตจึงขึ้นอยู่กับสาเหตุของโรคลมชักมากกว่า เช่น โรคเนื้องอกสมอง โรคอัมพาตจากหลอดเลือดสมองตีบ ตัน หรือแตก อย่างไรก็ตามผู้ป่วยอาจเสียชีวิตจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการชัก เช่น ชักขณะขับรถ ชักขณะอยู่ในที่สูง ถูกไฟไหม้ น้ำร้อนลวก เนื่องจากขณะชักมีอาการหมดสติส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุ เหตุและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุได้

คำถามที่ 8 การปฏิบัติตัวที่เหมาะสมต้องทำอะไร?

การปฏิบัติตัวเป็นสิ่งที่สำคัญมากในการรักษาโรคลมชัก ผู้ป่วยต้องรับประทานยากันชักอย่างสม่ำเสมอ ห้ามหยุดยากันชักเองทันที ควรงดหรือลดความถี่การขับรถเพราะอาจจะเกิดอุบัติเหตุได้ ถ้าเกิดอาการชักขณะขับรถ กรณีเจ็บป่วยเมื่อไปพบแพทย์ต้องแจ้งให้แพทย์ทราบว่า เป็นโรคลมชักและรับประทาน

ยาชนิดใด ไม่ควรดื่มแอลกอฮอล์ ไม่ควรอดนอน พักผ่อนให้เพียงพอ หลีกเลี่ยงการเล่นกีฬาที่ต้องปะทะกัน กีฬาที่ผาดโผน หรือกีฬาทางน้ำ การปฏิบัติตัวที่ดีจะนำไปสู่การควบคุมการชักที่ดี

คำถามที่ 9 อาหารแสลงสำหรับผู้ป่วยโรคลมชักมีหรือไม่?

ผู้ป่วยโรคลมชักสามารถที่จะรับประทานอาหารได้ทุกชนิดที่ถูกสุขลักษณะทางโภชนาการ ไม่มีอาหารต้องห้ามใดๆ รวมทั้งเนื้อหมูก็รับประทานได้ มีผู้ป่วยและประชาชนทั่วไปจำนวนหนึ่งเข้าใจว่าเนื้อหมูเป็นของต้องห้าม เพราะเชื่อว่าโรคลมชักเกิดจากเทพเจ้าที่มีหมูเป็นสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ เพราะโรคลมชักคนทั่วไปเรียกว่าโรคลมบ้าหมู

คำถามที่ 10 ผู้ป่วยหญิงโรคลมชักสามารถที่จะแต่งงานและมีบุตรได้หรือไม่?

ผู้ป่วยหญิงโรคลมชักสามารถที่จะแต่งงานและมีบุตรได้เหมือนคนทั่วไป เพียงแต่มีข้อแนะนำว่าถ้าต้องการมีบุตรนั้น ต้องควบคุมการชักได้เป็นอย่างดี และหยุดยากันชักได้แล้วจะดีที่สุด แต่ถ้าต้องรับประทานยากันชักในช่วงการตั้งครรภ์ ก็ควรเป็นในขนาดต่ำๆ เพื่อลดโอกาสการเกิดความผิดปกติของทารกในครรภ์

ขอบคุณข้อมูลจาก : haamor.com/th/เกร็ด10คำถามเกี่ยวกับโรคลมชัก/

ขอบคุณรูปภาพจาก : www.tinyzone.tv/HealthDetail.aspx?ctpostid=1205

www.howtowincancer.com/cancer144.html

“สุขภาพดี...ใจดี คือบริการของเรา”

รอรับรู้เรื่องสุขภาพง่าย ๆ แค่นั่งคุย...ก็ดีขึ้นมา...

www.thatoomhsp.com

งานสุขภาพจิตและประสาทสัมพันธ์โรงพยาบาลท่าตุม

โทร.044-591126 ต่อ 116

โรงพยาบาลท่าตุม จังหวัดสุรินทร์